

KÉTSZEMÉLYES HÁZIOLTÁR

Hangjáték

JÓDAL RÓZSA

Szereplők:

NÓRIKA
TERUS
SÁNDOR

(Szobabelső. Nórikanak látomása van, ezt lehet echóval, vagy másként érzékeltetni, de talán még jobb, ha az ebben a jelenetben Nórika emlékeiből megszólalók egyszerre mondják ugyanazt a szöveget Nórikával, s csak az ő hangjuk szól echóból. Zene.)

(Sándor echóban, Nórika echo nélkül csatlakozik.)

NÓRIKA EGYÜTT SÁNDORRAL Milyen könnyedén táncol! Mint a lepke. Maga a legjobb tanítványom. Itt a névjegyem. Ha Pesten jár, bármikor felkereshet. Vagy írjon. Maga előtt mindig nyitva áll a tánciskolám. Érdeemes továbbtanulnia. Maga a legjobb, a legszebb, a legkönnyedebb . . .

(A zene kiúszik.)

NÓRIKA Anyukaaaa! Anyukaaaa, engedjen el! . . . Menni akarok! Engem várnak! A tánciskolában én vagyok a legjobb, a legszebb . . . de miért hagyták abba a keringőt? Uhh. Jaj, fáj a lábam. És milyen

izzadt vagyok . . . Az ablak nincs a helyén! Azelőtt mindig jobbról volt. Hát nem jobbról volt? Áthelyezték. A régit Anti befalaztatta. Milyen sötét van. Biztosan még mindig tart az elsötétítés. Repülök. Repülök! Nem hallok őket. Félek. Háború?! Az ablakom alatt verték agyon azt a fiút, azóta reszket a lábam . . . Ez az ablak balról van. Ó, milyen szerencsétlen vagyok! . . . Ez az ablak balról van. És a tükör is hiányzik. A parfümjeim, ó, a parfümjeim. És a púdertégely. Hol a púdertégely? Szükségem van a púdertégelyemre! . . . *(Recsegve beúszik a zene.)* Nahát . . . egy tévé! Olyan, mint a . . . De hisz ez a mi tévénk. A Tesla. Anti vette. De hogyan kerül ide? A tükör helyére? És hogy megnőtt ez a szoba . . . Valaki van mellettem! . . . Hallom a szuszogását. Anyuka? Ne haragudj, anyuka. Ne haragudj . . . Anyuka meghalt. Nem voltam mellette. Táncoltam. Akárhogy könyörgött, kiszöktem mellőle és táncoltam. Mindig csak táncoltam. Édes Jézusom, Szűz Máriám, bocsáss meg nekem . . . De ki ez itt? Sándor? *(A következő mondatokat egyszerre mondja Sándor képzeletbeli hangjával.)* Imádom magát. Mindig magára vártam, kicsim. Édes kicsim. Egy életen át. Ha egyszer megözevgyülök . . .

NÓRIKA Most, Sándor, most! Csak el, csak el, csak el! *(Együtt Sándorral.)* Maga a legszebb! Maga a legszebb! Öleljen át, Sanyika, nem látja senki. Ne törődjön velük. Antival se. Nincs barát, nincs senki, csak én. Kívánom magát . . . *(Együtt)*

SÁNDOR Kívánom magát.

(Echo ki.)

NÓRIKA Sanyi, miért ülsz a tévén? Azt írták, meghaltál. De én nem hittem ám nekik. Ugye jól tettem? Megígérted, hogy sohasem hagysz el. Megvédesz engem! Nórika mindig jó volt. *(Kislányosan.)* Engem mindenki szeret . . . de a cseléd az nem. Az vitte, cipelte utánam az iskolatáskát, és gonoszul nézett rám. Anyuka? Anyuka is rossz volt hozzám. Nem engedett el. Nem és nem engedett elmenni. Azt mondta: Minek mennék Pestre, amikor itt úgyis minden az enyém lesz. Minden! A sok finom, drága, lecsempült porcelán. Meg az ékszer, amit Anti lassan, de kitartó szívóssággal elivott. A többit széthúzták a rokonok . . . Sanyi, hol vagy? Eltűnt a tévéről. Lehetséges, hogy a halottak itt

vannak velünk? Itt surrognak, neszeznek körülöttünk . . . itt szálldosnak és várnak! Várnak . . . Édes Jézus, segíts! Ne hagyj elveszni! Én mindig jó voltam. Te tudod, hogy jó akartam lenni, csak nem mindig sikerült. Antit muszáj volt megcsalni. Muszáj volt . . . Pisilni kellene. De most hogy menjek ki? Az udvari szobában a lukas ebédlőszék, alatta a vödörrel. Brr, ott mindig olyan hideg van. Hogy is bír Anti annyit ücsörögni rajta? . . . De így jobb, nem kell kibotorkálnia az udvar végébe az aranyerével . . . Most meglesem! Jézuskám, Szent Antal, segíts, hogy ne . . . Most kinyitom a szemem, jobbra fordulok . . . Nem látom az arcát. Ki fekszik itt mellettem? Ez nem a mi dupla ágyunk! Kié ez a két ronda bordó bársony pamlag? Pisilni kell! Ha most lemászok az ágyról, ez a valaki felneszel. Majd így, lassan, óvatosan . . .

(Ágyrecsegés.)

TERUS Nórika, vigyázzon!

NÓRIKA (*felsikolt*) Jaj! . . . Maga kicsoda?

TERUS Hát a Terus. Nem ismer meg? Ugyan má, ne hülyéskedjen!

Hát az Inci anyósa. Hm? Hát . . . vagy nyóc éve lakunk má' itt együtt?!

Egy szobába'. Itt a manzárdon. Ketten. Jól aludt Nórika?

NÓRIKA (*magában*) Még hogy az Inci anyósa. Hogy jön ez ide? Úgy terpeszkedik ezen a pamlagon, mintha rajta született volna. Majd szólok Incinek, hogy intézkedjen. Nem tűröm . . . Hol a mamuszom? Ide tettem az ágy alá, és most . . .

TERUS Mit keres? A pantyust? Na várjon, majd mindjárt feladom arra a bütykös lábára.

NÓRIKA Hozzám ne nyúljon! Ne merészeljen . . . Különben tudja, mit? Csak adja fel. Anyukáéknak mindig volt cselédjük. És a parkot kertész rendezte!

TERUS Láttam azt a parkot. Feri előtte hajtott el kocsival. Tenyéryni az egész. Az utcárú. Mer' bent semmi sincs. Kopott sarokház. Méghogy kertész! Meg cseléd!

NÓRIKA Jaj! Maga kegyetlen! Inkább maradok harisnyában.

TERUS Már megint harisnyában aludt! És ruhában! Hogy nem főtt csak meg?

NÓRIKA (*nyafogva*) Kérem a fogsorom.

TERUS Ott van a bögrében az ágya mellett.

NÓRIKA Ez csak kettő. Hol a harmadik?

TERUS A harmadik?! Hogyan a harmadik?

NÓRIKA Hát persze. Itt az egyik fogsorom, itt a másik. Hol a többi?

TERUS Hallja, nem tátos maga, ha százszó is uradzik itt nekem . . .

NÓRIKA Szépen kérdem, hol a többi?

TERUS Jó, maj' bekötöm ide a zsebkendőjibe. *(Kuncog.)*

NÓRIKA Mutassa. Ez . . . ez egy csomó!?

TERUS *(kuncog)* Ott van benne, csak maga ne izgújon. A csomóba, abba van belekötve. Nyugodtan megtapogathassa.

NÓRIKA *(magában)* Itt az én kis házioltárom. Remélem nem mozdítottak el rajta semmit! Kapisztrán János, a karácsonyi csengettyűk, Szent Antal szobra, Szent Ferenc szobra, a Mária-kép . . . Hol a szenteltvíz? Hol a szenteltvizem?! Elhasználta. Biztosan elpocsékolta. Jaj, nekem! Megvakulok, ha elpocsékolta a szentvizemet! *(Hangosan.)* Hallja! Hova tette a szenteltvizemet?! Most aztán mivel kenegetem a szememet?

TERUS Ténnap feldűtötte, hát bejebb toltam, nehogy megin' leso-dorja.

NÓRIKA Mért teszi bejebb? Hagyja ott, ahol van! Itt semmit se szabad bántani. Megértette? Ez az én oltárom!

TERUS *(magában)* Fújja föl az oltárát. Úgy egyeztünk meg, hogy mind a ketten használhassuk. Én porolom, én szerzek rá szenteltvizet, az én szentképeim is rajt' vannak, és most még ne is használhassam? Maj' megmondom Ferinek, maj' ú . . .

NÓRIKA Édes Jézus, segíts, hogy újra lássak. Hogy ne csak a körvo-nalakat, ne csak a . . . és hogy ne haljak még meg. Ne haljak még meg! Még nem készültem fel. Félek! Mondtam az orvosnőnek is, hogy halálfélelmem van, adjon valamit ellene, de ő csak legyintett . . . Kaszap István, segíts! Szent Ferenc, Szent Gellért, Szent Antal, Máriám, édes Szűz Máriám, ki vagy a mennyekben, áldd meg, amit adtál nekünk, az Atyának, és Fiúnak, és Szentlélek nevében . . . Még nem készültem fel rá, és akkor nem szabad, ugye, ez nem volna rendjén . . .

(Fellöki a szenteltvizet.)

TERUS Nórika, az asztali áldást is belekeverte! Ott van ni, már megint fellökte a szenteltvizet azzá az ügyetlen kezive! Jaj, gyorsan, gyorsan, ezt még belesodrom az üvegbe. Na, persze, a fele kiment. A képekre, meg a szőnyegre. Nézze, milyen lett a Kaszap Istvánja! . . . És én most mit kenjek a szememre, mi? Én ne lássak?!

NÓRIKA Pisilniiii! (*Vist.*)

TERUS Na, gyűjjön, megyünk a cévére.

NÓRIKA Mire? Ne rángasson!

TERUS A vöcöre, no, nem érti a tréfát?

NÓRIKA Ne húzzon! Itt mindenki olyan kegyetlen hozzám! Hova megyünk?

TERUS (*meghökken*) Hogy micsoda? Hogy hova? Na, mit gondol? Kettőt tanálghat.

NÓRIKA (*már megint hallucinál*) A Rózsába? (*Örömmel.*) A Rózsába, ugye? Mintha már hallanám, hogy hangolnak a zenészek. Ma este nagyot táncolunk! (*Dúdol.*) Wiener Blut, wiener Blut, voller Schwung, voller Glut, voller Mut . . .

TERUS Ez szerbű van? Vigyázzon, elbotlik a szőnyegen!

NÓRIKA (*dúdol*) Unser Wien, liegt darin, mit der blühenden Strauss Melodie . . . Gyere, Pubi, táncoljunk! Csak így könnyedén . . . Egy fordulat . . . Jaj! (*Elesik.*)

TERUS Nahát! Szépen vagyunk! Várjon, előbb én kecmergek föl. Háá. Várjon, ne belém kapaszkodjon, mer' visszaesek. Jaj! Ugye mondtam! Maradhasson má! Várjék egy kicsit. Maj' hozok egy széket . . . Na. Itt fogja meg. Emelkedjék. Maj' én meg a derekát. Hhhh! Úgy. Na, gyűjjön most. Gyűjjön! Nem hajja?

(*Fürdőszobai hangtér.*)

NÓRIKA (*nyűgösen*) Fáj a lábam. Nórikanak fáj a lábacska. A bütyke. A bütyköcskéje . . . Nem akarok oda! Nem akarok. Nem és nem. Amaz szebb.

TERUS Ugyan, Nórika, az a bidé. Abba nem pisálnak. Én se tudom, micsinyálnak véle, de azt tudom, hogy pisálnak belé. Magának tudni kéne, lánykorában vót fürdőszobájuk.

NÓRIKA De én oda akarok!

TERUS Ugyan má', mit hülyéskedik? Üjjön rá vagy itt hagyom.

NÓRIKA *(jajgat)* Jaj, jaj, jaj! Hogy lenyomott! Mami néni, anyuka, ezek mind olyan kegyetlenek hozzám! Megmondalak . . . megmondalak . . . Rossz kislány vagy!

TERUS Jó, jó, csak üjjön ott és végezze a dógát. Inci mingyá' hozza a reggelit.

NÓRIKA Nem akarok reggelizni. Utálok reggelizni. Ebben a házban semminek sincs se íze, se bűze. Minden a „mérnök úr” szája íze szerint van, fuj . . .

TERUS Má' kész? Nem léteznek! Csak üjjön még.

NÓRIKA Nem akarok ülni. Haza akarok menni. Az én jó kis ágyikómba.

TERUS *(magában)* Ezt a hülyeséget! Mer' minduntalan mehetnékje van . . . Hiszen értem én, értem. A meredek lépcsőn le nem mehet – évek óta – hát mi marad? A szobábú a vöcöbe. Oda-vissza, oda-vissza. Ezt a korzózást! Mint a megboldogult Mihál bá. A'is a halála előtt furtonfurt szalanni akart. Hogy bezárták, még az ablakon is kiszökött . . . Na gyűjjön, maj' megmosakszunk.

(Fürdőszobacsap – vízcsobogás.)

NÓRIKA Nem. Hideg.

TERUS Dehogy hideg. A bojlerbú gyün. Nézze, milyen finom. Nálam otthon vót hideg. Éjjelre befagyott a lavórba . . . De ez jó kis langyos víz.

NÓRIKA Az az én törülközőm. Miért bántja maga az én törülközőmet?

TERUS A magáé a rózsaszín. Az enyim a kék. Nem emlékszik, mit mondott Inci? Na? Mossa a képit, vagy nem mossa?

NÓRIKA Hideg. Majd.

TERUS Hideg a fenét. Má' egy hete nem mosakodott. Megeszi a kosz. Az alsóneműje is má' ojjan lehet, mint a főd. Mé' nem akarja a lányának odadni? Ha má' a zenyim kimossa!

NÓRIKA Menjünk, menjünk . . . Menni kell!

(Vissza. Szobai hangtér.)

TERUS Itt fogódzzék. A fotelba ül, vagy lefekszik?

NÓRIKA A fotelba. *(Elhalóan.)* Jaj!

TERUS Mi az, mi van?!

NÓRIKA Nem tudom . . . Jaj . . . Olyan rossz. A szívem . . .
Máriám . . . Jaj!

TERUS Hun a gyógyszerje? Mingyán megkeresem. *(El a mikrofontól.)*
Hová tette? Mer' mindig, mindenit dugdossa!

(Szekrényajtó, fiók.)

NÓRIKA Mit csinál ott a szekrénynél? Maga csak ne nyitogassa a
szekrényemet . . . Mindenki az én szekrényemben akar kuto . . . akar
kuto . . . gatni. Jaj!

TERUS Kutogat a fene a maga szekrényibe'. Van énnekem szekré-
nyem. Feri nekem is hozott fel egyet. Kié ez itt az ajtónál, he? Kinek
a szekrénye?

NÓRIKA Jaj, siessen, fulladok . . . Uhh . . . Ott. Nem látja? Ott az
éjjeliszekrényen . . . A naptár mögött . . . Az album alatt . . .

TERUS Ez az?

NÓRIKA Mutassa. Nem. Nem a Redergin . . . Adja ide a dobozt.
Gyorsan . . . Itt van. A Lentonitrát, látja? Vízet!

TERUS Mingyá' hozom . . . Szűzanyám, de megszedütem! Még az
kell, hogy én is . . .

NÓRIKA Teruus . . .

TERUS *(közellít)* Megyek . . . Megyek má' . . . *(Közelről.)* Vigyázzon,
mer' a nyakába önti a vizet.

(Csend.)

TERUS Jobb most?

(Csend.)

TERUS Pihenjen csak, majd én addig imádkozok: Uram, irgalmazz
nekünk! / Krisztus, kegyelmezz nekünk! / Krisztus, hallgass minket! /
Krisztus, hallgass meg minket! / Uram, irgalmazz nekünk! Akarja,
hogy imádkozzak?

(Csend.)

TERUS Akarja, vagy nem akarja?

NÓRIKA *(alig van hangja)* Kérem.

TERUS Mennyei Atyaisten –, irgalmazz nekünk!

NÓRIKA *(gyenge hangon mondja utána a litániát)* . . . irgalmazz nekünk . . .

TERUS Megváltó Fiúisten, / Szentlélek Úristen, / Szentháromság Egy Isten, / Szentséges Szűz Mária –, könyörögj érettünk.

NÓRIKA . . . könyörögj érettünk . . . Mondja, maga hiszi, hogy mi a mennyországba kerülünk?

TERUS Istennek Szent Anyja, / Szűzeknek szent Szűze . . . Má' mé' ne hinném? Úgy tanútuk a hittanon, hát nem? *(Tovább imádkozik.)* Krisztusnak szent Anyja, / Isteni kegyelem Anyja, / Tisztaságos Anya.

NÓRIKA Na ja, ja, de . . . Adjon csak még egy kis vizet . . . *(Iszik.)* Kösz . . . No, de ha nem kerülünk a mennyországba . . . gondolja, hogy a pokolra jutunk?

TERUS Hát . . . aki rossz vót? Engem inkább az izgat, hogy elég lesz-e a nyugdíj a temetésre? Aszondik, má' három nyugdíj egy elkaparás. Feriéknek sosincs pénzük. Má' megin' fél fizetést kaptak, hát kőccsön kérte a zenyimet. Mint a múlt hónapba'. Aszongya *inkláció* van. Meg hogy maj' sztrájkónak . . . De nekik akkó se vót pénzük, amikó nem vót inkláció. Kereshet a Feri akármennyit, az itt mind e' lesz verve.

NÓRIKA Ki veri el?

TERUS Én mondom: az asszonytú függ minden! No, én nem bánom. Maj' csak e'kaparnak valahogy. Az ú dóguk. Az ú kötelességjük. Én is e'temettem a zenyimeket. Isten nyugosztajja őket, pedig nekik nyugdíjuk se vót.

NÓRIKA Ki veri el? Inci keres annyit, mint az ura!

TERUS *(magában dohog)* Keresni keres. De el is herdájja. Épp ojan flancos fajta, mint a zannya. *(Hangosan folytatja az imádságot.)* Szep-lőtelen Szűzanya, / Sérelem nélkül való Anya, / Szűz virág szent Anya.

NÓRIKA Maga persze nem hallott a reinkarnációról . . .

TERUS Mirül?

NÓRIKA Hogy a halál után a lélek átszállhat egy másik testbe, és ott élhet tovább. Mondjuk egy macskába. Vagy egy verébbe.

TERUS Ugyan má', ne viccőjön! Még hogy énbélülem macska legyék!

NÓRIKA Dee . . . Tudja, mikor még ott éltünk Becskereken, sokat járt hozzánk a megözvegyült sógornóm, a Piri. Nekünk meg mindig volt két-három macskánk. Egyik a fotelban szunyókált, a másik a díványon. Szép kővérek voltak. Anti is szerette őket, ebéd után a Mici ott aludt a hasán . . . Hát egyszer azt mondja nekem a Piri: De jól élnek nálatok ezek a cirmosok! Hallod-e, szívesen lennék a házatokban macska! És képzelje, Terus, rá, én nem is tudom hány évre, vagy hány hónapra, meghal a Piri, és egy napon a nyitott kapun át egyszer csak beóvakodik egy macska, rámnéz, hát szakasztott a Piri szemé! Az a nagy, kerek zöld szeme, a kerek pofija . . . Nézek rá meredten, ő meg olyan könnyörögve nyávog, és mintha mondaná: Hát nem ismered meg? Én vagyok. Fogadj be! Rohanok Antihoz, mondom, megjött a Piri. Persze nevetett, de nem ellenkezett. Egy darabig ott volt nálunk, aztán egyszer csak valahogy eltűnt . . .

TERUS Na má', na! . . . Akkor mondjam tovább a Lorettói létániát?

NÓRIKA Úgy elálmosodtam . . . Ez a Piri . . . Sanyinak is mintha tetszett volna . . .

TERUS Tegyek a háta megé még egy párnát?

NÓRIKA Magának jó. Maga, Terus, kezdettől fogva hisz.

TERUS Hiszek, bizony. Édesanyám még a tanyán megtanított a fontosabb imádságokra, mindenre. Ott még templom se vót. Eccer . . .

NÓRIKA Látja, nem is tudom, a szüleim hívők voltak-e, vagy sem. Négyéves koromban elkerültem hazulról. Abban az évben halt meg a mamám. Anyuka, a nevelőanyám, nem volt templomjáró. Tartotta a szokásokat, a főbb ünnepeket megünnepeltük, de például kinevette a nővérét, aki mindennapos áldozó volt. Azt szokta mondani: Hiszek, de nem vagyok hajlandó állandóan a jó Isten nagy lábujját fogni! Anti nem szimpatizálta a papokat, no meg a mi tisztelendőnk nagy szoknyavadász hírében állt, így asszony koromban sem jártam templomba. Anti nem nézte volna jó szemmel.

TERUS Most, vénségire ijedt meg, ugye? A pokoltul, mi?

NÓRIKA Segítsen felállni, Terus. Az oltárhoz szeretnék . . .

TERUS Vigyázzon, itt felperdült a szőnyeg széle. Kapaszkodjék belém . . . Hogy ellankadt a mimóza. Hozok a vázába friss vizet . . .

NÓRIKA Majd . . . Majd aztán . . . Most imádkozzunk.

TERUS Mondjam tovább a létániát a boldogságos Szűz tiszteletére?

NÓRIKA Mondja.

TERUS Hol is hagytam abba?

NÓRIKA Nem emlékszem. Egyáltalán nem . . . Néha úgy kikottyán minden a fejből . . .

TERUS Én se tudom . . . Mindegy. Mondjuk el a végit: Betegnek gyógyítója,

NÓRIKA . . . Betegnek gyógyítója . . .

TERUS Bűnösök oltalma,

NÓRIKA . . . Bűnösök oltalma . . .

TERUS Szomorúak vigasztalója,

NÓRIKA . . . Szomorúak vigasztalója . . .

TERUS Keresztények segítsége,

NÓRIKA . . . Keresztények segítsége . . . Terus, tudja, hogy már a szentképeket sem látom? Onnan tudom csak, hogy melyik a Szűz Mária képe, és melyik a Szent Antalé, hogy Mária képe nagyobb és cakkos szélű . . . És a virág illatát sem érzem már. Látja, egész közel hajolok, és mégse . . .

TERUS Angyalok királynéja,

NÓRIKA . . . Angyalok királynéja . . .

TERUS Pátriárkák királynéja,

NÓRIKA . . . Pátriárkák királynéja . . .

TERUS Próféták királynéja,

NÓRIKA . . . Próféták királynéja . . .

TERUS Apostolok királynéja . . . Hajja, én is má' csak a nagybetűket látom az imakönyvembe'.

NÓRIKA Na és a szemüvege? Dísznek van? Hiszen nemrég voltak az optikusnál. Magát bezzeg elvitték. Engem már évek óta nem hívnak. Egyszerűen nem visznek el. Pedig könnyen meglehet, hogy már megérett a szürkehályogom. És akkor megoperáltatom! És akkor majd újra látok! És nemcsak a nagybetűket!

TERUS Nem tettek bele erősebb üveget. Feriéknek megmondta a doktornő: nem érdemes. Nekem is szürkehályogom nő, mint magának. Szemüveggel, vagy anélkül, egyfene.

NÓRIKA Hát akkor ezután hogy imádkozunk?

TERUS Majd ideadja a nagyítóját.

NÓRIKA Az én . . . az Anti nagyítóját? Azt adjam oda?!

TERUS Majd egy ideig nagyítóval, aztán meg, amit tudunk fejből, tudunk, amit nem, nem. Megvakulunk, Nórika. Mind a ketten. Nekem

má' a fülem se ér sokat. Meg a hangom is e'ment. Nem tudok má' nótázni. Képzelve, a kórusban a kántorné aszonta, ne gyűjsek többé próbára, mer' újabban hamisan énekelek. Én! Pedig valamiké milyen hangom vót! Meg amellikét én eccé meghallottam, az a nóta má' a zenyim vót! Most meg hallgassak. Mer' hogy hamisan énekelek. Mer' hogy süket vagyok. *Süket vagyok!*

NÓRIKA Ó, Istenem!

TERUS Vértanúk királynéja,

NÓRIKA . . . Vértanúk királynéja . . .

TERUS Hitvallók királynéja,

NÓRIKA . . . Hitvallók királynéja . . .

TERUS Szüzek királynéja,

NÓRIKA . . . Szüzek királynéja . . .

TERUS Minden szentek királynéja,

NÓRIKA . . . Minden szentek királynéja . . .

TERUS Áteredő bűn nélkül fogantatott királyné,

NÓRIKA Én félek . . . Félek, hogy majd . . . Maga nem? Maga, Terus, sose beszél róla.

TERUS Mennybe felvett királyné, / Szentolvasó királynéja, / Béke királynéja . . . Dehogynem. Én is félek. Nagyon. Néha egész éccaka nem tudok alunni. Szaggat a rehumám, fáj a fejem, és félek. Főhánytorgatok magamnak mindent, amit rosszú csinátam . . . De aztán eszembe jut, hogy talán ott tanákozok a fijammá, a Karcsimmá, és akkó má' nem is olyan nehéz.

NÓRIKA Hány éves is volt, amikor szél érte?

TERUS Fijatal vót. Még élhetett vóna. Két évig forgattam. Csurgott a szemibű a könny, de nem tudott szóni. Se menni. Csak a zágyba kártyáztunk. A megboldogult uram legalább a zasztal széliibe kapaszkodva tudott araszóni. Út három évig ápótam. Ne aggya az Úristen senkinek, hogy a saját gyerekit kőjjön . . .

NÓRIKA Inci azt mondja, megint háború lesz.

TERUS Háború? A' rég vót. A zuramat is e'vitték a lógerba. A németekke együtt. Magyar, német, mind egy lógerbe vót. Két fogát kiverték, asztán hazakütték. De sok ottmaradt. Két hétig vittük nekik a kosztot. No, abbú se sokat kaptak! Amiké gyűttek értük, este vót, feküttünk, a fijam csak feltérgyelt az ágyon a hosszú hálóingibe'. Sovány, keskeny arcú gyerek vót, aszitték, akkora csak, hát nem vitték

e'. Szerencséje vót. Háború . . . Matyi bátyámat a zorosz frontra vitték. Mind lefagytak a zujjai. A szeretője meg közben e'hagyta, azúta ivott egyfojtába. Mind elitta a zapja főggyit. Ami meg megmaratt, aszt később e'konfiskáták . . . Később . . . Annyi háború vót!

(*Zenei akcentus.*)

NÓRIKA (*ismét hallucinálni kezd*) Igen. Annyi háború volt. Első világháború, meg második világháború . . .

TERUS Meg kereszties háború a Szentfődé', a kereszténység böcsőjér . . . meg a rómaiak . . . azokká a zoroszlányokká . . . aszongyák . . . akkó ették a keresztényeket . . . a párducok . . .

NÓRIKA . . . meg a harmadik világháború . . .

TERUS A' még nem vót tán? . . . Vagy vót?

NÓRIKA . . . meg negyedik . . . meg ötödik világháború . . .

TERUS Ugyan má'! Nórika! Má' megin' „e'ment”?

NÓRIKA Most is háború van. Mindenkit elvittek. Inciékét is. Halál-táborokba.

TERUS (*közbeváág*) Nem!

NÓRIKA Cián. Biológiai. Feri mesélte, hogy biológiai fegyverek . . . Meg ökológiai háború . . . Már nincs senki! . . . Mit gondol, miért nem hozzák fel a reggelit?! Na, miért?!

TERUS A reggelit? Csakugyan! . . . Máskó má' . . . Maj' csöngetek le. Incinek.

NÓRIKA (*hisztérikusan nevet*) Haha! Csengethet! Csengethet világnak! Evakuáció! Világvége. Mi itt be vagyunk zárva! Én már hajnalban sem találtam az egyik ablakot. Csak a manzárd maradt meg. Csak a falak. Az ajtók bezárulnak, az ablakok eltűnnek . . . (*Mint aki kísér-teteket lát.*) Sándor! . . . Értem jöttél? . . . Ti vagytok . . . azok? Ott! Ti vagytok?

TERUS Ez nem lehet igaz! Maj' mingyá' . . . (*Vadul rázza a kilincset.*) Zárva! Zárva van! Feri fijam! Inci! Incike! (*Többször, egyre idegesebben csenget.*) Gyűjjetek! Gyűjjetek fel! Mi van? Mi lehet ott lent? (*Pánikban.*) Nórika! Hijába kajá'tok! Hijába csöngetek, rázom a kilincset . . . Nórika! Feri! Feri fijam! Be vagyunk zárva! Én . . . én kimászok az ablakon . . . a tetőre . . .

NÓRIKA Hahaha! Az ablakon! Az ablakon túl már a . . . sötétség van . . . A sötétség . . . Jaj . . . Jaj a vállam! Itt . . . Itt fent . . . Itt . . . Jaj! Úgy fáj. Terus, hol van? Nem látom magát. Terus . . . Forgok? Úgy . . . forgok! Valami alagút . . . Hogyan? . . . Alagút. Sötét. Ti vagytok azok? Anyuka? Anti . . . Sanyi . . . Nem látom . . . a fényt . . . Nem látom, hogy . . . *(Átszellemülten.)* Most már – látom! *(Hörög, haldoklik.)*

(Zene.)

TERUS Jézus, Mária! Nórika! Az Istenért! A pirulák . . . Hozok vizet . . . Jaj, Istenem, félek a fürdőszobába menni. Hátha az az ajtó is . . . Nórika, ne hajjon meg nekem! Nórika, ne hagyjon magamra! *(Rémülten, kapkodva imádkozik.)* Isten báránya, te e'veszed a világ bűneit, kegyelmezz nekünk! Kegyelmezz nekünk, ne hagyj, hogy a Nórika meghajjon, bocsásd meg nekem, hogy csúfótam, meg irigykettem rá, mer' hogy uradzott, meg hencegett, hogy cseléggyük vót, meg kertészük, meg nevelőnőjük, meg mittudomén, nálunk meg a Treszka is cseléd vót, meg a Marcsa is . . . Isten báránya, te e'veszed a világ bűnjeit . . . vedd e' a zenyimeket is . . . nem egyformán szerettem a fíjaimat, a kisebbet jobban szerettem, el is vetted tőlem . . . Az anyósom halálát kívántam . . . Hallgass meg minket! Ne hagyj, hogy mán elgyűjjön a világ vége, ne hagyj, hogy kitörjön az a sok világháború . . . Neked ojan nagy a hatalmad . . . nyisd meg a zajtókat, add, hogy még eccé a zéletbe' lemehessek errű a manzárdrű, vagy hogy valaki felgyűjjön hozzánk . . . Isten báránnya, te e'veszed a világ bűneit, irgalmazz . . . *(Hallgatózik, suttogva.)* Valaki gyün föl a lépcsőn . . . Hallani a kongó, nehéz léptejít, a sújjos léptejít . . . Ezek nem a zennyimek! Nórika! Ezek nem a mijeink! Gyün föl . . . Valaki . . . *De ki? (Ordítva a rettegéstől.)* Isten báránnya! Irgalmazz nekünk!

(Lentről kongó, nehéz léptek lassan, majd lejelentő zene.)